

Siedem groszy

WIADOMOŚCI ZE SWIATA-NAJCIEKAWSZE PROCESY SENSACYJNA POWIEŚĆ

dziennik ilustrowany dla wszystkich o wszystkim

Eksplzja naboju w lufie armatniej

Sraszny wypadek na okręcie norweskim

Londyn, 30 sierpnia.

Według doniesień z Oslo, w czasie strzelań ćwiczebnych norweskiego okrętu wojennego „Tordenskjold” miał miejsce tragiczny wypadek. W czasie strzelań z 12 cm. działa morskiego, nabój eksplodował w lufie i zabił na miejscu porucznika oraz dwóch marynarzy. Trzech

innych marynarzy odniosło ciężkie rany. Przyczyny eksplozji nie ustalono dotąd. Okręt przerwał natychmiast ćwiczenia i z banderą opuszczoną do połowy masztu (oznaka żałoby) wziął kurs w kierunku Larvik. Jest to jedna z największych katastrof marynarki norweskiej.

Tragiczna katastrofa automobilowa

Śmierć czterech osób pod wywróconym autem

Berlin, 30 sierpnia.

We środę w nocy około godziny 1-szej, na drodze wiodącej z Sztutgartu do Esslingen, wydarzyła się katastrofa automobilowa. Mknące z wielką szybkością auto na ostrym zakręcie potoczyło się na niżej położoną łąkę, grzebiąc pod sobą 5 pasa-

żerów. Dwie osoby zginęły na miejscu, dwie dalsze zmarły natychmiast po przewiezieniu ich do szpitala, piąty pasażer, Sailer, syn dyrektora firmy „Daimler”, doznał wstrząsu mózgu. Wśród zabitych znajduje się jedna kobieta, której tożsamości nie udało się stwierdzić.

Pociąg kurjerski wpadł do rzeki

Śmierć 12 osób w wezbranej rzece

Nowy Jork, 30 sierpnia.

Według doniesienia z Amarrillo (Teksas), pociąg kurjerski wykołosił się na moście w pobliżu Tucumcari (Nowy Meksyk) i spadł z wysokości 10 m. do wezbranej, wskutek ostatnich deszczów rze-

ki. Lokomotywa i jeden wagon pogrążyły się zupełnie w wodzie, zaś 6 wagonów wpadło na płytką wodę. Śmierć poniosło 12 osób, liczba rannych ma być bardzo wielka.

Katastrofa kolejowa we Francji

Paryż, 30 sierpnia.

Pociąg pospieszny Royan — Paryż, który miał przybyć do Paryża wieczorem około 7 wykołosił się w pobliżu Meigne le Viconte. Dwa ostatnie wagony wyskoczyły z szyn i przewróciły się. Maszynista zginął na miejscu, a 31 osób odniosło mniej lub więcej ciężkie rany i musiano je przewieźć do szpitala.

dochodzenia w tej sprawie i ukarać winnych (krzyżem zasługi!).

Okropne zniwo powodzi w Chinach

Londyn, 30 sierpnia.

Według doniesień nadeszłych z Szanghaju, pobieżne obliczenia władz policyjnych na terenie powodzi w prowincjach Schansi - Szensi i Hubei podają ilość ludzi, którzy zginęli w wezbranych falach na 10 tys. osób.

Protest posła szwajcarskiego w Berlinie

Berlin, 30 sierpnia.

W związku z uprowadzeniem przez tajną policję polityczną obywatela czechosłowackiego Webera z terytorium Szwajcarii, o czym donieśliśmy wczoraj, poseł szwajcarski w Berlinie założył w ministerstwie spraw zagranicznych energiczny protest przeciwko naruszeniu granicy. Rząd niemiecki przyrzekł przeprowadzić

Aresztowania w Niemczech

Berlin, 30 sierpnia.

Policja polityczna w Wolonji, przeprowadziła rewizję w 70 mieszkaniach osób podejrzanych o działalność komunistyczną. Aresztowano 26 mężczyzn i trzy kobiety. Komunikat policyjny twierdzi, że w czasie rewizji znaleziono wielkie ilości broni palnej, amunicji i sztyletów. Aresztowanych umieszczono w areszcie „ochronnym”.

Indyjscy skauci, odwiedzają w powrotnej drodze z międzynarodowego Jamboree w Gödöllő na Węgrzech stolicę państw europejskich. Ilustracja przedstawia skautów w Berlinie.

Olbrzymi pożar w Lozannie

Bastwą pożaru padły trzy domy mieszkalne, magazyn mebli i garaż

Lozanna, 30. sierpnia.

We wtorek w godzinach wieczornych wybuchł pożar w domu składowym mebli, który był otoczony przez szereg domów mieszkalnych i fabryk. Spłonęło 8 koni, olbrzymie zapasy siana, następnie pożar przerzucił się na bliską szkołę jazdy automobilowej, gdzie spłonęły wszy-

stkie auta, jako też skład benzyny, a wreszcie pożar rozszerzył się na zakład litograficzny i zniszczył większą część maszyn i urządzenie. Również trzy domy mieszkalne stanęły w płomieniach. Straż pożarna ogień opanowała, szkody są bardzo znaczne.

Wykrycie sensacyjnej afery szpiegowskiej w Badenji

Paryż, 30 sierpnia.

Według doniesień „Le Matin” z Badenji, aresztowano w Loerrach oficera rezerwy armii szwajcarskiej oraz kilku członków hitlerowskich szturmówek, którzy przed tem należeli do partii komunistycznej. „Matin” twierdzi, że aresztowania nastąpiły wskutek wykrycia sensacyjnej afery szpiegowskiej, co władze trzymają w ścisłej tajemnicy.

Prenumerata miesięczna „Siedmiu Groszy” wynosi 2 złote płatne z góry, w kraju z przesyłką pocztową 2,31 zł., przy zamówieniu w urzędzie pocztowym 2,41 zł. Konto P. K. O. Katowice Nr. 301 746.

Ogłoszenia drobne 10 groszy za 1 słowo.

Prenumerata miesięczna w Czechosłowacji 8 Kcz. Konto P. K. O. Brno 113795.

Oko Świata
wszystko wie

Oko Świata jest już w sprzedaży

Oko Świata
wszystko widzi

najciekawszy i najtańszy polski tygodnik ilustrowany — 24 strony za 25 groszy

Redakcja i administracja: Katowice, ul. Sobieskiego 11, tel. 960 do 962

Cudowne ocalenie z płonącej chaty

Z zemsty podpalił dom krewnego

Dn. 27 bm. o godz. 23-ej wybuchł pożar w zabudowaniach Kani Franciszki w Ruptawie i zniszczył dach domu mieszkalnego i drobny sprzęt domowy, złożony na strychu. — W czasie pożaru spał na strychu Franciszek Kania, który zbudził się ze snu w czasie, gdy cały dach stał już w płomieniach. Kania, ratując swą pościel, którą miał na strychu, doznał poważnych poparzeń.

Szkoda wyrządzona przez pożar wynosi około 6.000 zł. Uszkodzone zabudowania od pożaru nie były ubezpieczone. Początkowe dochodzenia wykazały, że Kania tegoż dnia w towarzystwie krewnego Rudolfa Waleczki, obyw. czeskiego, zam. w Karwinie przebywał w restauracji Cubra w Ruptawie i w czasie tym, do-

szło pomiędzy nimi do kłótani na tle majątkowym. Waleczko, opuszczając restaurację, odgrażał się Kani zemstą. Ist-

nieje uzasadnione podejrzenie, że zabudowania podpalił Waleczko, a następnie zbiegł do Czech.

Napad na biuro narodowych-socjalistów

Rozwiązanie pochodów N. S. P. R.

Dn. 29 bm. o godz. 19.30 nieznanymi sprawcy wybili w Zawodziu (ul. Krakowska) w kurytarzu domu, w którym mieścił się sekretariat Nar. Socj. Partji Rob., szybę w drzwiach wejściowych i zdarli z drzwi tablicę orientacyjną z napisem „Sekretariat N. S. P. R.“, oraz wywieszoną przed domem gazetę „Błyskawicę“. Sprawcy po dokonaniu tego czynu zbiegli, przez nikogo nie zauważeni.

W związku z tym napadem, prawdopodobnie w 2 godziny później, po godz. 21-ej za chodzącymi po mieście w mundu-

rach członkami N. S. P. R. zebrał się większy tłum, usiłując utworzyć pochód.

Utworzeniu pochodu zapobiegła policja, która zbiegowisko zlikwidowała, doprowadzając na komisariat członków N. S. P. R. Rudolfa Żydkę, Jana Zimnego, Franciszka Rudka, Karola Hernasa i Kurta Kobusa, wszystkich z Katowic. Wymienionych członków N. S. P. R. po wywołaniu zbiegowiska sporządzono doniesienie do Dyrekcji Policji.

Redukcje

w huście „Królewskiej“

W dniu 30 bm. odbyła się u komisarza demob. konferencja w sprawie redukcji 43 urzędników w zarządzie warsztatów Huty Królewskiej. Ostateczna decyzja jeszcze nie zapadła.

Pozatem w dniu 30 bm. insp. pracy inż. Wesołowski przeprowadził konferencje w sprawie wniosku redukcyjnego Huty Królewskiej o zwolnienie 282 robotników. W wyniku konferencji zwolnionych zostanie narazie z pracy 60 robotników.

Straszna śmierć strażaka

Dn. 30 bm. o godz. 13 podczas ćwiczeń zaw. straży huty „Rueters“ w Wlk. Hajdukach st. strażak Rajnhold Chrystal, od 10 lat zatrudniony w straży, ojciec 8 dzieci, spadł z wysokości I piętra wskutek rozluźnienia się liny i poniósł śmierć na miejscu. Rozpacz osieroconej liczonej rodziny jest wielka.

tęgo C. wypłaciła mu bez wahania rzekomo brakujące 30 zł. Dopiero przy obliczeniu kasy stwierdzono, że osobnik ten oszukał C. o 30 złotych.

W dniu 28 bm. przybył wymieniony osobnik po raz drugi do tej drogerii, zamierzając ponownie oszukać Cymermanową, a gdy mu się to nie udało, zbiegł. Osobnik ten przedstawiał się C. jako „profesor“.

Sprytny „konsument“ nafty

Do składu drogerijnego przy ul. Bytomskiej 40, właścicieli Hornik i Łukowski, przyszedł we wtorek, 29 bm. krótko przed zamknięciem składu niejaki Mańka, żądając za 20 groszy nafty. Podczas kiedy właściciel składu nalewał naftę, M. „ściągnął“ kilka kawałków mydła chowając je za kamizelkę. Następnie porwawszy z powrotem 20 gr. za naftę usiłował zbiec. Właściciel Hornik orientując się w sytuacji złapał M. za rękaw. Ten jednak się urwał i sprytny „konsument“ zwiął bez rękawa.

Walka o zaległe zarobki

Od pewnego czasu prowadziła firma Kałuża Katowice, ul. Opolska, roboty wodociągowe na terenie miasta Mikołowa, zatrudniając większą liczbę miejscowych bezrobotnych. — Pomimo to, że roboty te są już od dłuższego czasu ukończone, robotnicy nie otrzymali dotychczas należnych im zarobków. Na tem tle doszło onegdaj do gorszącego zajścia pomiędzy robotnikami i pracodawcą. Robotnicy domagali się bezwzględnej wypłaty zaległych zarobków. Ponieważ jednak pracodawca nie mógł sprostać żądaniom robotników — ci rzucili się na niego i omal go nie pobili. Zawezwana policja zlikwidowała zajście.

Redukcje na kopalni „Maks“

Z dniem 1 października br. Zarząd Kopalni „Maks“ w Michałkowicach zwalnia 600 robotników, oraz 18 urzędników. Oprócz zwolnionych robotników, zarząd kopalni wysyłał będzie nadal miesięcznie 500 robotników na urlop turnusowy. Zwolnienie 600 robotników na 1 października br. zależne będzie od decyzji Komisarza Demobilizacyjnego.

Agitatorzy wywołali w pałapce

Dnia 28 bm. policja aresztowała za działalność komunistyczną na terenie Białej - Bielska, Emila Meilecha Wassermana, koncypianta adwokackiego w Oświęcimiu, Izraela Jakóba Posnera, Izraela Fertiga z Oświęcimia, Salomona Guttmanna i Izaka Beizera z Białej, oraz Ignaca Bettera, Meilecha Schneidra i Elżbiety Matznerówną z Bielska.

„Żelazni“ złodzieje

W nocy na 19 czerwca br. skradziono z podwórza fabryki Maszyn Górniczych w Załężu przy ul. ks. Strzybnego, około 2200 kg. żelaza oraz formy do odlewania żelaza, łącznej wartości około 1000 zł. Pod zarzutem tej kradzieży przytrzymał no Pisarka Eryka, Bregułę Stefana i Petera Maksa z Załęża, którym skradzione żelazo i formy odebrano i zwrócono uszkodzonej fabryce. Sprawców przekazano władzom sądowym.

Oszust w roli profesora

Do składu drogerijnego Marcina Cymermana w Katowicach (ul. Piłsudskiego 4) przybył przed tygodniem 50-letni osobnik, który zakupił za 1,80 zł towaru, płacąc 100 złotowym banknotem. Po wydaniu reszty osobnik ten zwrócił się do żony C., twierdząc, że otrzymał o 30 zł. za mało. Wobec

Sport na Śląsku

OSŁABIENIE POLSKIEJ REPREZENTACJI LEKKOATLETYCZNEJ PRZECIW CZECHOM

Jak się dowiadujemy, doskonały płotkarz Polski Nowosielski, który obecnie pracuje w jednej z fabryk na Śląsku, a wstawiony w skład reprezentacji polskiej przeciwko Czechom w dniu 2 i 3 września w Warszawie, ze względu na służbowych nie może wyjechać do Warszawy. Brak Nowosielskiego w naszej reprezentacji niewątpliwie poważnie osłabi nasze szanse na zwycięstwo, co jest pożałowania godnym.

OGÓLNOŚLĄSKIE ZAWODY LEKKOATLETYCZNE W KRÓL. HUCIE

3 września br. o godz. 15 urządził K. S. Stadion w Król. Hucie wielkie ogólno-śląskie zawody lekkoatletyczne pań i panów. W zawodach tych weźmie udział elita lekkoatletów i lekkoatletów śląskich z Skorzanką, Orłowską, Breuerówną, Orłowskim, Hartlikiem i Rzepusiem na czele. Program składa się z następujących konkurencji: Panie: 80 m. 800 m, skoki w dal i wwyż, rzut oszczepem oraz sztafety 4X100 m i 4X200 m. Panowie: 100 m, 500 m, 1000 m, 2000 m, pchnięcie kulą, rzut dyskiem, oszczepem, skoki w dal i wwyż i o tyczce, oraz sztafety 4X100 i szwedzka (200 — 100 — 400 — 300). Nadmieniamy się, iż w biegach sztafetowych pań 4X100 i 4X200 zgłoszono próbe pobicia rekordów polskich. Jak więc z powyższego wynika, zawody te zapowiadają się niezwykle interesującą i każdy miłośnik lekkoatletyki powinien w dniu tym przybyć na Stadion Królewsko-Hucki.

SMP. ŚWIĘTOCHŁOWICE — SMP. SZARLEJ 5:0 (0:0)

27 bm. rozegrały powyższe drużyny mecz o wejście do Ligi. Początkowo Szarlej grając z wiatrem ma lekką przewagę. — Przewaga utrzymuje się do końca pierwszej połowy, jednak bez efektu bramkowego, albowiem atak gości zaprzeczając czasem murawę pozycje. Winę tak wysokiej porażki ponoszą przeważnie tyły gości, które nie wytrzymały ostrego tempa gry do końca meczu. Sędziował p. Bythom z Orzegowa.

O WEJŚCIE DO LIGI

3 września odbędą się następujące rozgrywki o wejście do Ligi: SMP. Bierutów — SMP. Piotrowice. SMP. Szarlej — SMP. Świętochłowice. Początek spotkań o godz. 16 m. 30 na boisku wymienionych na pierwszym miejscu. W pałacu odbędzie się rewanżowe spotkanie pomiędzy drużynami SMP. Dębieńsko Wielkie — SMP. Boguszowice, na boisku w Dębieńsku Wielkim o godz. 16.30.

KLUB SP. „ORZEŁ“ — WELNOWIEC

urządził 2 i 3 września br. na swoim boisku w Welnowcu z okazji XIII rocznicy założenia wielki turniej zawodów piłki nożnej i zawody lekkoatletyczne o wartościowe nagrody według następującego programu:

2 września o godz. 14 — zawody piłki nożnej drużyn młodocianych, o g. 15 — K. S. Iskra i Siemianowice — K. S. Kresy i Król. Huta, o g. 16.30 K. S. Orzeł Welnowiec — K. S. Naprzód i Załęże.

3 września o godz. 7 — zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo klubu, o g. 10 — zawody piłki nożnej drużyn młodocianych, o g. 16 — zawody o mistrzostwo Ligi Śląskiej — K. S. Orzeł i Welnowiec — K. S. Chorzów i druż.

SZTEKKER — SCHWARZ

Już tylko dwa dni dzieli nas od sensacyjnego meczu zapaśniczego dwóch największych potęg atletycznych świata, Polaka Sztekkera z Niemcem Schwarzem, który odbędzie się na sztucznej torze łyżwiarskiej w Katowicach.

Schwarz obecnie jest u szczytu swej formy, — ostatnio młody ten obrzydliwy odniósł szereg sukcesów na międzynarodowej arenie i typowany jest na tegoroczny mistrz świata, to też nie dziwnego, że zbyt wielki optymizm panujący w niektórych kręgach sportowych Katowic doznał lekkiego szoku. Zrozumiano, że walka z fenomenalnym Schwarzem, to nie przelewki i wymagać będzie pełnego napięcia sił i umiejętności.

Sztekker w ostatnim turnieju znów zabłysnął świetną formą. Sztekkera tak walczącego nie łatwo jest położyć na obie łopaty, zda sobie z tego sprawę również jego przeciwnik Schwarz.

Sobotni mecz więc zapowiada się doprawdy sensacyjnie i ciekawie. Spodziewamy się, że urzemy nietylko zaciekłe spotkanie, ale też walkę stojącą na poziomie godnym dwóch najlepszych reprezentantów kursztu zapaśniczego.

Początek meczu o godz. 20 w sobotę, dnia 2 września br. na sztucznej torze łyżwiarskiej, przy ul. Bankowej w Katowicach.

Poznańska giełda zbożowa

z dnia 30 sierpnia 1933 r.

Ceny parytat Poznań.

Zyto cena orjentac. na odmiennych warunkach 30 — 13—13.50, Pszenka 19.50—20, Owies 11.50—12, Owies czarna tranz. tranzakcje 15 ton 12, Jęczmień 681—691 gr. 14.25—14.75, Jęczmień 643—662 gr. 13.25—14.25, Jęczmień zimowy 13.50—14, Mąka żytnia 65 proc. 20.25—21, Mąka pszenna 65 proc. 33—35, Ospa żytnia 8—8.50, Ospa pszenna 8.50—9, Ospa pszenna gruba 9.50—10, Rzepak zimowy 34—35, Rzepak zimowy 42—43, Groch Wiktorja 18—22, Groch Polgera 21—25, Gorczyca 40—43, Mak młody 52—57, Usposobienie spokojne.

Tranzakcje na odmiennych warunkach: pszenicy 150 ton, jęczmienia 60 ton, maki żytniej 120 ton, otrab żytniej 85 ton, otrab pszenicznych 45 ton, grochu Wiktorja 5 ton.

zwartek
31
Sierpnia
1933

Dziś: Rajmunda, Ruf.
Jutro: Bronisł., Idziego
Wschód słońca: 5.08
Zachód słońca: 18.52
Długość dnia: 13.44

KINA:

Katowice: Capitol „Kapitan gwardji królewskiej“ i „Ema“, Casino „Dzika dziewczyna“, Colosseum „Dziewczyna z gór“, Palace „Zabójstwo“, Rialto „Noc szalu“, Union „Noc marokańska“, Król. Huta: Apollo „Solgana przez las“ i „Człowiek i Kelly w tarapatach“, Colosseum „Rozkoszna przygoda przedślubna“ i „Mitość złośliwy“, Bielsko: Apollo „W służbie śledczej“, Białostok: Młoci „Pozwólcie nam żyć“

RADJO:

PIĄTEK, 1 WRZEŚNIA 1933 R.

Katowice, 7.00 „Kiedy ranne wstają zorze“, 7.05 Gimnastyka, 7.20 Muzyka z płyt, 7.52 Chwilka gospodarstwa domowego, 11.37 Sygnał czasu, 12.05 Muzyka, 13.05 Komunikat gospodarczy i cedula Giełdy w Katowicach, 15.15 Muzyka, 15.45 Władysław Wiślicki, 16.00 Koncert popularny, 17.15 Muzyka lekka, 16.15 „Nasze surowce rolnicze“, 18.35 Recital śpiewaczy Antoniego Gołębiewskiego, 19.05 Zofja Kossak-Szczucka, „Zamki Orawskie“ 20.00 Koncert symfoniczny, 22.00 Muzyka taneczna, 23.40 Muzyka taneczna, 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim

Wrocław, Głiwice, 6 Gimnastyka i koncert, 12 Koncert, 13 i 14.05 Płyty, 16 Koncert, 20 „Rienzi“ — opera R. Wagnera 23.20 Płyty.

Morawska Ostrawa, 6 Gimnastyka i rozmaitości, 9.10 Otwarcie roku szkolnego, 11.05, 12.30 i 14.50 Koncerty, 19.25 Utwory na harmonij, 20 Koncert, 21 Słuchawki.

Nowa ustawa uposażeniowa i redukcja etatów

Pensje urzędników państwowych ustalone będą w złotych ♦ ♦

Z Warszawy donoszą:
W powodzi dekretów P. Prezydenta, ma się znaleźć m. in. także i dekret o zmianie ustawy uposażeniowej urzędników państwowych. Prace przygotowawcze zostały ukończone.

Wedle pogłosek, które kursują w sferach zainteresowanych, projekt dekretu przewiduje skasowanie obliczania pensji na podstawie punktów, wprowadzając wzajemnie stałe pensje w złotych. Ma być ustanowionych 15 kategorii plac bez żadnych szczebli za wysługę lat. Pensje naogół byłyby obniżone, a zamiast powstałej w ten sposób różnicy, urzędnicy utrzymaliby specjalny dodatek funkcyjny. — Emerytury urzędnicze wypadną mniej korzystnie niż obecnie, obliczone bowiem będą od zmniejszonych pensji.

Wszystkie dodatki ekonomiczne, rodzinne itp. będą zniesione. Urzędnicy dzieląc się będą na dwie grupy: na kawalerów i na żonaty, posiadających jedno dziecko. Żonaci, posiadający co najmniej jedno dziecko, otrzymają dodatek rodzinny. Dotychczas dodatek taki wypłacano w wysokości zależnej od ilości dzieci, ale w przyszłości liczba dzieci nie będzie brana w rachubę, przy ustalaniu wysokości dodatku.

W sferach urzędniczych twierdzą, że nowa ustawa ma być wydana przed 1 października i od tej daty ma wejść w życie.

Sprawa ta wiąże się niepodzielnie z drugim zagadnieniem: redukcji pensji urzędniczych lub redukcji etatów urzędniczych.

Góruje na razie pogląd, wypowiadający się za przeprowadzeniem redukcji etatów, a temsamem za zmniejszeniem liczby pracowników państwowych. Redukcja ta wyniosłaby również 10 procent obecnej liczby pracowników,

zarówno kontraktowych, jak i etatowych. Mówi się głośno o tem, że nowa redukcja byłaby przeprowadzona za pomocą selekcji pracowników. Miałaby być ona dokonana pod kątem użyteczności pracownika dla państwa.

Poławorne morderstwo w Mościskach Zbrodniarze dla zatarcia śladów zbrodni podpalił dom

Nieujęci dotychczas sprawcy wtargnęli w celach rabunkowych do domu dwóch handlarek, matki i córki, niejakich Schläfów w Mościskach, zamordowali je siekierami i okrutnie zmasakrowali. Rabusie w poszukiwaniu łupu przetrzasnęli całe mieszkanie, a następnie podpalił domek w celu zatarcia śladów zbrodni. Ogień został

jeszcze w ciągu nocy zauważony przez sąsiadów i ugaszony. Na miejsce zbrodni przyjechała komisja sądowo-lekarska i funkcjonariusze policji z Przemyśla. Dochodzenia w kierunku wykrycia sprawców zbrodni, która wywołała niezwykle poruszenie w miasteczku okolicy, prowadzi komenda Policji Państwowej w Mościskach.

*Co robić,
żeby było
lepiej*

Maszyna na usługach kapitału

Od roku 1835 liczba ludności Europy, bez Rosji, wzrosła z 195 milionów na 380 milionów w roku 1931. Obecnie zatem, w ciągu niespełna stu lat, liczba rąk zdolnych do pracy podwoiła się.

Obok człowieka staje jednak do pracy maszyna. W roku 1835 siła zainstalowanych w Europie motorów wynosiła 340 tysięcy HP. Do roku 1931 siła ta wzrosła do około 312 milionów HP.

Liczmy teraz. Jeden koń mechaniczny (HP) równa się sile 12 ludzi. Gdy więc przeliczymy siłę motorów na siłę ludzką, to stwierdzimy, że niespełna sto lat temu praca motorów stanowiła jakby 20 ludzi, dodanych każdemu z żyjących wówczas w Europie. A dzisiaj? Dzisiaj motory dają na głowę ludności europejskiej tyle siły, ile wyniesie praca 9.000 ludzi.

Innymi słowy, przed stu laty na jednego żywego człowieka wypadło jakby 20 ludzi zaklętych w silnik parowy. Obecnie zaś każdy człowiek może powiedzieć, że ma 9.000 pomocników, zaklętych w różnych silnikach.

Zdawałoby się, że skoro mamy tak wielu pomocników, to powinno być na świecie wbród wszelkiego towaru i to tak taniego, aby każdy, kto chce pracować, mógł go sobie kupić. Ale sami widzimy, że tak nie jest... W Europie jest obecnie 18 milionów bezrobotnych, a z rodzinami wciągniętych jest w tragiczne kółko bezrobocia 40 milionów ludzi. Wiadomo, jak mało oni mogą kunować. Często im brakuje na chleb codzienny.

Dlaczego tak się dzieje? Z tej przyczyny, że w ustroju kapitalistycznym, gdzie wszystko można kupić za pieniądze wylądnie dla siebie, kapitał, skupiony w niewielu rękach, kupił maszyny dla siebie, dla swoich zysków. Pracują one dla zysku swoich właścicieli.

Kapitał zaś nie liczy się z człowiekiem pracy, poświęcając wszystko molochowi zysku. Choć w ostatnim 20-leciu ilość koni mechanicznych, zawartych w motorach europejskich, wzrosła dwukrotnie, to zarobki robotników naogół się obniżyły, czas pracy przeważnie nie uległ skróceniu, a 18 milionów bezrobotnych żyje z wsparć i jałmużny!

I tak być musi, póki maszyna nie przestanie służyć grupie ludzi, stając się przyjacielem i pomocnikiem całej ludzkości. Sama zaś tego nie uczyni — muszą to zrobić ludzie.

STAB.

Bezprzykładne wystąpienie antypolskie

Z Lipska donoszą:
Szykany antypolskie są teraz w Niemczech na porządku dziennym. Organizacje polskie codziennie rejestrują mnóstwo bezprzykładnych wystąpień władz w stosunku do obywateli polskich, których w najbardziej wyrafinowany sposób stara się przedewszystkiem zrujnować materialnie. Mimo zapewnień czynników rządowych, cichy bojkot ekonomiczny trwa w dalszym ciągu.

Angielskie „rozbrojenie“

Z Londynu donoszą:
„Daily Telegraph“ prowadzi nadal swoją akcję o rozbudowę angielskiej floty. W dłuższym artykule zajmuje się obroną powietrzną i twierdzi, że angielska aeronautyka posiada tylko 200 samolotów. Z tych, w gruncie rzeczy, tylko 162 pełni służbę łącznie z okrętami, podczas gdy flota amerykańska posiada 357 a flota japońska 180 samolotów. Oprócz tego Anglia prawie nie posiada rezerwowych samolotów, podczas kiedy inne państwa posiadają w rezerwie od 100 do 300 samolotów.

Zaludnienie globu ziemskiego

Według ostatnich statystyk, ogłoszonych z ramienia Ligi Narodów, zaludnienie całego globu ziemskiego oblicza się na 2.013.000.000 mieszkańców. Więcej niż połowa, bo 1.301.000.000 z tej liczby zajmuje się rolnictwem, przemysł pozwala żyć tylko 14% całej ludności kuli ziemskiej, z handlu żyje jedynie 6%.

Oko Świata

Najpopularniejszy i najtańszy tygodnik polski

Tajemnica płonącej willi

Sensacyjna powieść Antoniego Marczyńskiego.

Ojciec Barbarki

Grandziroma opowieść z życia

Przyszła wojna ogarnie stratosferę

Wizja masowego zniszczenia śmierci

Życie w trybach maszyny

Śledzenie koła posępnego techniki i nędzy ludzkiej

Jeziro u stóp Klimezoka

Podróż odwrócona do szlucznego jeziora w Beskidach,

Dwanaście polsk. filmów

Co będziemy oglądali w kinach?

Sensacyjne procesy

Brześć, Gorgonoma, Królno itd.

Wywiad ze słynną artystką-ma'arką, myśliciel z Kusocińskim, rozrywki, humor i t. d.

Oto treść 1-go numeru

24 strony druku i ilustracji za groszy 25.

Oko Świata

Widmo śmierci głodowej

zagroza olbrzymiej ilości powodziar w Chinach

Z terenu, objętego powodzią nadchodzą coraz bardziej alarmujące wiadomości. Wylew rzeki Jang-Tse jest największą katastrofą tego rodzaju od 50 lat. Kolo Kan-su wielka tama została przerwana. Ogromne ilości wody zalały znaczne przestrzenie gruntów uprawnych. Szereg miejscowości jest całkowicie odciętych od świata, a ludność tych osiedli skazana jest na śmierć głodową. Dziesiątki tysięcy rodzin włościańskich straciło cały swój dobytek i musiało ratować się ucieczką do innych części kraju. Powódź wyrządziła o-

gromne szkody w prowincji Ho-Nan. Władze poleciły oddziałom wojskowym wzięcie udziału w akcji ratowniczej. Kolo Tsi-Nan, głównego miasta Szantungu, woda osiągnęła poziom zaledwie o kilka cali niższy od tamy. Miastu zagraża bezpośrednie niebezpieczeństwo powodzi. Ludność, ogarnięta paniką, ucieka w głąb kraju. Wobec braku odpowiednich środków lokomocji i trudności komunikacyjnych w okolicach, dotkniętych klęską powodzi, panuje nieopisany chaos.

Skarb z dolarami w piecu spłonął

Jak donoszą z Buczacza, jeden z okolicznych obywateli p. G. otrzymawszy ze sprzedaży jakiegoś obiektu kilkadziesiąt dolarów, zapragnął je ukryć przed okiem rodziny i w tym celu ukłował pieniądze w piecu. Z powodu dotkliwego zimna, panującego we wtorek, zapaliła nieprzeznaczająca niczego złego małżonka p. G. w owym piecu tak, że no, powrocie z miasta zastał p. G. ze swych dolarów już tylko popiół.

FENJA

Byli najweselszą parą na plaży. Najcieplejszą parą w barze. Najlekkomyślniejszą parą w klubie. I zawsze i wszędzie byli razem. Andergest i jego młoda żona Fenja. O 20 lat starszy Andergest otaczał swą małżonkę tkliwą czułością, codziennie przynosił jej kwiaty, nie przechodził obojętnie obok żadnej bogatej wystawy, filij światowych luksusowych firm. Bo też złotowłosa Fenja była najczarowniejszą istotą, o której mówiono na całej wyspie.

Fenja zauważyła go pewnego dnia. Przemówiła do niego bez żadnego widocznego powodu.

— Podoba mi się pan. Jak się pan nazywa?

— Czy imię też?...

— Ty'ko imię.

— Klaus

Fenja roześmiała się i patrzyła rozmarzonym wzrokiem na jego silne, brązowe ramiona.

— A teraz proszę podać też nazwisko,

aby mogła przedstawić pana memu mężowi.

Gdy po upływie sześciu tygodni Fenja zęgnęła się ze swym sympatycznym partnerem — jej mąż z widoczną ulgą podał mu rękę — ten zapytał z cicha:

— Czy to pożegnanie na zawsze?

Skinięła głową.

— Lato się kończy.

— Czy nie mógłbym odwiedzić pani w mieście?

— Będzie to tylko rozczarowaniem dla pana.

— A jednak przyjdę.

Bankier Andergest nalegał:

— Chodźmy już, Fenjo!

Gdy okręt odbił od brzegu, Klaus

Klausen powoli wrócił do hotelu.

— Czy bankier Andergest zostawił swój adres? — zapytał

Portjer oświadczył, że tak.

Na skraju miasta, samotnie wznosiła się ukryta wśród drzew willa. Wąska ta-

liczka przy wejściu wymieniała nazwisko właściciela Andergesta. — Klaus Klausen zatrzasnął drzwiczki swego wozu sportowego gwałtowniej niż czynił to zwykle, szybko przebiegł niewielki trawnik i zadzwonił.

Młoda służąca otworzyła bramę.

— Czy pani Andergest jest w domu?

— Kogo mam zameldować?

— Nazywam się Klausen.

Dziewczyna odeszła, zostawiając gością w wysokiej hali.

— Pani Andergest zaraz przyjdzie — rzekła, wracając w chwilę później.

Klaus Klausen nagle poczuł, że ma serce. A co najmniej doznał w tej własnej okolicy jakiegoś bolesnego wrażenia. Jego niepokój stawał się coraz większy, tysiące słów cisnęło mu się w myśli na usta, a żadne nie wydawało mu się odpowiednie; był prawie pewny, że rozpocznie jakieś bezładne, głupie zdanie i zepsuje wszystko, co tak pięknie zapowiadało się w lecie. Już postanowił raczej zrezygnować z tego spotkania, gdy otworzyły się drzwi. Weszła wysoka, białowłosa dama, bardzo zmęczona.

— Pan chciał ze mną mówić?

Klaus Klausen patrzył zdumiony.

— Ja bardzo przepraszam... — ja przyszedłem odwiedzić córkę pani, panią Andergest.

— Nie mam córki. Ja jestem panią Andergest.

— Żoną bankiera Andergesta?

— Tak.

Klausen nie widział żadnego wyjścia z tej przykłej sytuacji.

— Więc jeszcze raz proszę o wybaczenie — to omyłka z mojej strony....

Łagodny uśmiech ukazał się na twarzy starej kobiety.

— Niema żadnej omyłki, młody przyjacielu — zaczęła z wolna — jestem do tego rodzaju odwiedzin przyzwyczajona. Mój mąż niechętnie spędza lato sam. Poza to jest pan w tym tygodniu już dziewiątym, który szuka tu małej przyjaciółki mego męża Fenji. I niestety spotyka mnie ty'ko. Lecz może mimo to sprawi panu przyjemność raz nawet ze starą kobietą, która mogłaby być na'iską matką — wypić filiżankę herbaty?

I zadzwoniła na służącą.

JAN TADEUSZ HRABIA KLIMCZOK WODZ ROZBOJNIKÓW ŚLĄSKICH

218) STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI.

Jan Tadeusz hrabia Klimczok z Bielska pozbawiony majątku i nazwiska przez Osu-
sta Lubara uciekł w góry z postanowie-
niem, że będzie tępił złych, a bronił pokrzywdzonych. Klimczok dobrą sobie to-
warzyszki i utworzył z nimi bandę różbó-
niczą którą swoją siedzibę miała w po-
bliżu malowniczej doliny Bystrej. W jakiś
czas później artyści wędrownego cyrku
Florka i Witek znaleźli w rzece bezprzy-
tomną dziewczynę, którą była Małgosia-
gęsiarka, naręczona członka bandy Klim-
czoka, Jana Helfelda. Małgosia po wy-
zdrowieniu zgodziła się na pozostanie w
cyrku, wśród komediantów.

— Czyż to nie ironja losu, że mo-
gąc zbierać tryumfy w każdym wiel-
kim cyrku, stać musimy przed tą nędz-
ną budą i zwabić publiczność? — za-
pytał się Arnold zgorzkniały, stojącej
obok niego Bożenny. — Czy to zgadza
się z moją godnością, że prawie żebrać
muszę o parę miedziaków za nasze
trudy? Temu tam oto wymięktemu
paniczowi, który właśnie założył mo-
nokl i podparł biodra, najchętniej rzu-
ciłbym w twarz trąbę Witka.

Jak Arnold ze złości, tak Bożenna
zapłonęła ze wstydu. Gdyż i jej spra-
wiało niewymowną przykrość, że mu-
siała stać przed budą i zwabić do niej
ludzi. Szczególniej gniewał ją natrę-
tny wzrok owego człowieka, do którego
odnosiły się słowa brata. Nie mogło
przecie ująć jej uwagi, z jaką pożą-
dliwością ów człowiek przeszływał ją
wzrokiem.

Owym człowiekiem był wykwintnie
ubrany, chudy mężczyzna z bladą i
ostrą twarzą. Rude włosy czyniły go
jeszcze wstrętniejszym. Każdy zape-
wne odgadnie, że tym mężczyzną nie
był nikt inny, tylko Szymon Lubar, i
że on właśnie pożerał wzrokiem wdzię-
ki Bożenny. Nie był on sam jeden,
lecz znajdował się w towarzystwie kil-
ku eleganckich kawalerów. Wszyscy
oni należeli z powierchowności do
tak zwanej złotej młodzieży. Równie
jak Szymon Lubar byli ubrani wy-
kwintnie, i tak samo na nich znać by-
ło zmęczenie wskutek przechulanych
nocy. W takim towarzystwie Szy-
mon Lubar obracał się przeważnie w
ostatnim czasie.

Przestał on się smucić po utracie
Klementyny i nie myślał nudzić się w
pałacu Klimczoków. W Bielsku jed-
nak nie miał tyle swobody, ileby jej
sobie życzył, bo musiał się liczyć z
opinią ludzką. Również musiał się
strzec księcia Sułkowskiego. Po za-
muraniu Bielska jednak nie potrzebo-
wał krępować się wcale. Po ukończe-
niu procesu przeciwko Klementynie
czuł się zupełnie wolnym i tem śmie-
lej dopuszczał się wybryków po za do-
mem. Całe towarzystwo tych lekko-
myślnych ludzi znowu przechulało noc
całą i przyszło właśnie na rynek, szu-
kając nowych wrażeń i nowego sposo-
bu zabicia czasu. Właśnie stanęli
przed namiotem babki Sabiny.

— Do stu katów! — szepnął do
Szymona Lubara jeden z towarzy-
szów. — Proszę się przypatrzeć! Co,
czy to nie wspaniała kobieta? Co za
dumna postawa, co za ramiona.

Szymon Lubar założył monokl na
lewe oko i spoglądał w oznaczonym
kierunku.

— Rzeczywiście, bardzo ładna! —
odparł Szymon Lubar zmęczonym gło-
sem. — Jest w niej rasa!

— Tylko wiesz, baronie, nie zupeł-
nie w moim guście, bo jest za masy-
wna i ciężka. Ja wolę kobiety smukłe,
gibkie. Ale chodźmy do budy. Ten
drab, prawdopodobnie mąż tej wspa-

niałej kobiety, wrzeszczy, jak opętany,
a ten karzeł obok niego działa mi
wprost na nerwy swoim przeraźliwym
trąbieniem.

— Więc chodźmy! — dorzucił in-
ny towarzysz nosowym głosem. —
Majątku na tem stracić nie możemy.

Całe towarzystwo zbliżyło się do
budy. Lecz czoło Arnolda wcale się
nie rozchmurzyło. Nie chodziło mu
bowiem o sprzedaż kilku biletów. Dru-
bni rzemieślnicy, żołnierze i inni spo-
kojni goście byli mu daleko miłsi od
wyrafinowanych paniczów, którym
głównie chodziło o nasycenie zmysłów
widokiem akrobatek. Mniej im zale-
żało na samym przedstawieniu. Widać
było po nich, że przyszli tylko na drwi-
ny. Może podziwiałiby te same sztuki,
gdyby je przedstawiano w cyrku
Marinetti, którego głośna muzyka wła-
śnie jak na przekór rozbrzmiewała w
oddali.

Szymon Lubar pierwszy położył na stół guldena.

Choć jednak niezadowolony i chmur-
ny był Arnold, za to rozjaśniło się
oblicze babce Sabinie, która siedziała
przy kasie, ubrana w rażąco czerw-
ną jedwabną suknię, mocno już zuży-
tą. Nic ją nie obchodziło, z jakimi
zamiarami przychodzili goście. Głó-
wną rzeczą były u niej pieniądze. A
grosza prawie mniej żalowali, nawet
jak się tego spodziewał Arnold.

Szymon Lubar pierwszy położył na
stół guldena. A gdy babka Sabina po-
trącając cenę za najdroższe nawet
miejsce, chciała mu wydać resztę, Szy-
mon Lubar zręcznym ruchem ręki od-
mówił przyjęcia pieniędzy, lecz równo-
cześnie spojrzał lubieżnym wzrokiem
z ukosa na Bożennę. Potem zaczął
jej dawać znaki mruganiem. Lecz
dziewczyna odwróciła się od niego i
weszła do namiotu.

Reszta panów oczywiście zrobiła
tak samo, jak Szymon Lubar. A po-
nieważ było ich piętnastu do dwudzie-
stu, suma, jaka wpłynęła do kasz ba-
bki Sabiny, była większą od całego zbio-
ru z ostatnich dni kilku. Babce Sabi-
nie śmiały się oczy.

Była ona bowiem uszczęśliwiona
nie tylko z samych pieniędzy. Docze-
kała się wreszcie wytwornej publicz-
ności, przed którą grać, to prawdziwa
uciecha dla artystów. Podług jej
mniemania tacy wielcy panowie lepiej
się znali na sztuce od rzemieślników,
chłopów, służebnych dziewczyn i żoł-
nierzy, którzy byli stałą klientelą w

namiocie babki Sabiny. Z tego widać
jasno, jak dalece różniły się w tej
sprawie zdania babki Sabiny od poglą-
du wnuczków.

Przykład wielkich panów pociągnął
ludzi stojących przed budą. Tłum po-
myślał sobie, że w budzie odgrzywają
sztuki warte widzenia, jeżeli tak do-
stojni panowie nie wahają się zaszczy-
cić jej swoją obecnością. Więc cisnęli
się także do kasy mieszczenie, chłopi
i rzemieślnicy, zapłacili wstępne i
weszli do budy. Babka Sabina nie po-
siadała się z radości. Widziała tyle
zebranej publiczności, jak nawet za
pamięci nieboszczyka syna nie podob-
nego nigdy się prawie nie zdarzyło.

Rozpoczęło się przedstawienie Naj-
przód wystąpił signor Arnoldo. Mu-
zyka, składająca się z kilku wędrow-
nych muzykantów, których babka Sa-
bina zamówiła dla trupy na czas jar-
marku, ucieła od ucha, a wśród skocz-

muślinu wyszywaną szychem. Oczy
jej pałały. Miłą twarzyczkę okrążyły
złote kędziorki, na których błyszczał
diadem, wysadzany lśnięciami, szklane-
mi perełkami. Rozdając całuski na
wszystkie strony, kłaniała się publicz-
ności. Szymon Lubar z resztą panów
w pierwszych rzędach zaczął przypa-
trywać się uważnie.

— Przypatrz się tylko, baronie —
szepnął ze zło tająną zmysłową po-
ządliwością do sąsiada — to mi się po-
doba! Taka mała czarownica jest zu-
pełnie w moim guście i przyznać mu-
szę, że mnie zadziwia, choć z pewno-
ścią dosyć widziałem na świecie.

Florka, jak zwykle, rozpoczęła
sztuki tańcem. Podczas gdy Florka
cicho jak fala toczyła się po posadzce
i we wdzięcznych ruchach przechylała
się z jednego boku na drugi, Szymon
Lubar nie spuszczał jej z oka ani na
chwilę. Rumieniec, jaki mu wystąpił
na twarzy, był wymownym dowodem,
jak stopniowo coraz więcej zapalał się
do miłej i rozkosznej dziewczyny.

Odtąd nic więcej nie widział i nie
słyszał, prócz Florki. Nawet sztuki
Bożenny, ani jej klasycznie piękne
kształty nie zdołały wyrwać na nim
głębszego wrażenia. Może czuł ten
słaby i wyczerpany z sił człowiek, że
młoda, piękna i silna kobieta, zawie-
szona wysoko w powietrzu na trapezie
przewyższała go pod każdym wzglę-
dem. Jakies uczucie, podobne do oba-
wy i respektu, zakładało pęta na jego
rozruchaną pożądlivość.

Szymon Lubar zaczął przypatry-
wać się uważniej, gdy po raz drugi wy-
stąpiła Florka, ubrana teraz w obcisły
niebieski, szychem wyszywany trykot.
Był to numer najciekawszy, ale i naj-
trudniejszy, jaki Florka wykonywała
tego wieczoru ze swą siostrą. Na ubo-
czu stał Arnold i ponuro spoglądał na
Szymona Lubara. Nie uszła jego
uwagi rozpasana namiętność, z jaką
Szymon Lubar pożerał każdy wdzięcz-
ny ruch Florki. Zdawało się, że Szy-
mon Lubar wprost oszalał za Florką,
jak przed chwilą za Bożenną.

— Co za wstrętny człowiek! — po-
myślał Arnold. — Najchętniej schwy-
ciłbym go za kołnierz, natrząśł porzą-
dnie i wyrzucił na świat.

Tego jednak Arnold uczynić nie
mógł. Niechęć jego wzmogła się
jeszcze, gdy po ukończeniu przedsta-
wienia, gdy cały namiot trząśnięty od
hucznych okłasków, Szymon Lubar
przedzierał się przez szeregi innych
gości i cisnął się do babki Sabiny. O
czem to mógł rozmawiać tak zawzię-
cie z babką Sabiną ten błąd przybysz
z ostremi rysami twarzy, i rudą głową?

CXI.

W OBLICZU ŚMIERCI.

Książę Sułkowski miał hardzo słu-
szny, lecz nie mniej dziwny powód do
gwałtownego przerażenia się, gdy na-
drwiwszy się do syta, nagle skoczył
jak oparzony od otworu, który prowa-
dził do więzienia Klimczoka. Właśnie
w tym samym czasie, kiedy książę w
najlepsze kpił sobie z więźnia, zaczęły
szczyry natarczywie cisnąć się do
Klimczoka. Klimczok rozłoszczony,
nie namyślał się długo, tylko schwył
piewskiego szczura, jaki mu wpał w
rękę i rzucił go prosto w twarz księ-
cia. Taka niespodzianka nie bardzo
mogła być księciu miłą. Przeszła też
spora chwila, zanim książę ochłonął ze
wstrętu i wściekłości.

Ciąg dalszy nastąpi.

Śmiałe uprowadzenie z więzienia w Innsbrucku

— tyrolskiego przywódcy narodowych socjalistów —

Z Wiednia donoszą:

W środę o godz. 1 w nocy nieznanymi ludźmi uprowadzili z więzienia sądowego w Innsbrucku osadzonego tam od 12 czerwca przywódcę partii narodowo-socjalistycznej w Tyrolu i Przedarlantji, Franciszka Hofera. Do więzienia przybyło auto osobowe, z którego wysiedli dwaj mężczyźni w uniformach policji pomocniczej Helmatwehry i jeden z cywilnym ubraniem. Oświadczyli oni władzom więziennym, że mają polecenie, odebrać jednego więźnia. Po otworzeniu im bramy, rzucili się na strażnika i obezwładnili go. To samo uczyniono z nadbiegłym na pomoc drugim strażnikiem. Sprawcy otworzyli zabranym strażnikom

kluczem cełę Hofera, umieścili go w aucie i z olbrzymią szybkością odjechali w kierunku Brenner. Po drodze jeden z żandarmów chciał zatrzymać auto, a gdy się nie zatrzymało, oddał dwa strzały. Pasażerowie wtedy zatrzymali auto i pieszo rozpoczęli ucieczkę w kierunku granicy włoskiej. Ze śladów krwi w aucie i na drodze okazuje się, że jeden z nich

został ranny. Władze skonfiskowały auto, które należy do pewnego kupca w Kufsteinie oraz zamknęły ściśle granicę. Nadto przeprowadzono cały szereg aresztowań w Innsbrucku i w innych miejscowościach Tyrolu, wśród członków i sympatyków narodowych socjalistów. Aresztowano przeszło 70 osób.

— Polskie ministerstwo Oświaty rozstało już między obwoły szkolne nowe instrukcje w sprawie zmiany w programie nauczania w szkołach powszechnych w roku b. Na wyższych oddziałach wprowadzone będą zajęcia praktyczne, trwające 2 godziny tygodniowo, które u chłopców polegać będą m. in. na nauce stolarstwa, u dziewcząt zaś na nauce szycia, kroju i gospodarstwa domowego. W nauce rysunków położony będzie większy nacisk na sporządzanie planów i rysunki praktyczne.

— W polskim ministerstwie Skarbu rozważany jest obecnie projekt wypuszczenia pożyczki wewnętrznej na sumę 120 milionów. Pożyczka ma być w połowie, t. j. w 60 milionach pokryta z subskrypcji wśród urzędników państwowych, w połowie zaś rozdzielona między kasy oszczędności i banki. Charakter jej ma być przymusowy.

— Pomędzy nowymi projektami ustaw, które zaczną wpływać do prezydium rady ministrów, ma także znajdować się projekt nowej ustawy małżeńskiej, dopuszczający u nas ślubny cywilny, istniejący już w b. dzielnicy pruskiej i austriackiej.

— Związanie z szeregow Wojska Polskiego rocznika wojskowego 1910 przeprowadzone będzie w połowie przyszłego miesiąca. W plebiscyte rozpocznie się zwołanie od 10-go września.

— Ponieważ z dniem 1 października wchodzi w życie umowa zbiorowa dla pracowników umysłowych w ciężkim przemysle na Górnym Śląsku, a dotychczasowe pertraktacje między stronami nie doprowadziły do rezultatu. Ministerstwo Opieki Społecznej postanowiło sprawę nowych warunków rozstrzygnąć w drodze arbitrażu.

— W środę o godzinie 16.45 przybyła do Krakowa wycieczka węgierska z J. E. ks. Prymasem Węgler Seredym i ministrem rolnictwa Kallay'em na czele.

— Na podstawie uchwały senatu, powołany został nowy zarząd gdańskiej izby adwokackiej bez udziału adwokatów-żydów.

— Na lotnisku w Halle zabił się młody pilot niemiecki Steinhew, spadając z wysokości 50 mtr. Aparat uległ całkowitemu rozbiłcu. Przyczyną katastrofy nie udało się dotychczas stwierdzić.

— W Bremie rozpoczął się wielki proces przeciwko bractwu Lahusen, dyr. koncernu włókienniczego Nord-Wolle, oskarżonym o szereg sprzeniewierzeń na sumę 1 miliona marek. Przesłuchiwane oskarżonych zajmie około 2-ch tygodni czasu.

— W Maimerhelm w Bawarii na kościele ewangelickim umieszczona ma być swastyka. Będzie to — pisze „Berliner Tageblatt” — pierwszy kościół w Niemczech, który w ten sposób połączy krzyż Chrystusowy z krzyżem hitlerowskim.

— Prasa sowiecka, donosząc w obszernych depešach o uroczystościach niemieckich w Tannenbergu, nazywa je w tytułach uroczystościami wybitnie militarzemi, wymierzonymi przeciw Polsce.

— Aeroplan pocztowy Paryż — Marsylja zapalił się niedaleko Lyonu. Wśród cennej nocy z wysokości 2500 mtr. radiotelegrafista Roger był zmuszony wyskoczyć ze spadochronem i wylądował na rzece Loarze. Na szczęście w pobliżu brzegu. Pilot zdołał pożar opanować, dzięki czemu mógł wylądować na lotnisku Bron pod Lyonem.

— Brukselski komitet pomocy uciekinierom z Niemiec stwierdził, iż 25 proc. do 30 proc. zbiegłych z Niemiec żydów składa się z obywateli polskich. Większość z nich osiedliła się w Niemczech po wojnie.

Krzywdy Polaków w Niemczech

— będą tematem obrad sesji Ligi Narodów

Z Genewy donoszą: Sekretariat Ligi Narodów wysłał 30 bm. zaproszenia do wszystkich państw, będących członkami Ligi, na 77. sesję Radę Ligi Narodów, która odbędzie się w dniu 22 września w Genewie.

Obrady Zgromadzenia Ligi zwołano na 25 bm. Przewodnictwo z racji kolejności na obecnej sesji obejmuje Norwegia. Porządek dzienny Rady Ligi obejmuje

razem 26 punktów i pomiędzy innymi znajdują się również 5 skarg mniejszościowych. Dwie skargi Związku Polaków w Niemczech w sprawie zmiany ordynacji wyborczej do Reichstagu i rozporządzenia policji o mniejszościach narodowych na Śląsku Opolskim. Trzy skargi niemieckie, a to dwie Volksbundu i jedna w sprawie zamknięcia domu niemieckiego w Jugostawii.

Militarystyczne Niemcy zrzucają maskę

— pół miliona hitlerowców przemarszeruje przed Hitlerem w Norymberdze

Z Berlina donoszą: Rozpoczynający się w Norymberdze pierwszy zjazd partii narodowo-socjalistycznej ma się odbywać z łsle cesarską pompą. Arena, która przemarszerować ma armia Hitlera, przebudowana według projektu samego kanclerza, ma pomieścić 400 tys. ludzi. Ma to być, jak pisze prasa hitlerowska, „największy przemarsz Nowych Niemiec”. „pokaz zjednoczonych Niemiec”. Na zjazd ten zaproszony został również cały korpus dyplomatyczny, akredytowany w Niemczech, który — jak podnosi prasa — może naocznie się przekonać, jak wyglądają zjednoczone Niemcy, co przyczyni się do lepszego „zrozumienia zagranicy nowych Niemiec”. Zjazd, na który przygotowano

całe dziesiątki specjalnych pociągów, ma trwać 5 dni. Obrady podzielone są na działy: polityczny, gospodarczy, kulturalny, propagandowy, organizacji młodzieży, organizacji partyjnych i t. d. Mowę inauguracyjną wygłosi Hitler. Otwarcie zjazdu oznajmia dzwony wszystkich kościołów, poczem nastąpi uroczyste powitanie Hitlera, przez naczelne kierownictwo partii, członków rządu i władz miejskich. W niedzielę, na zakończenie zjazdu, nastąpi przemarsz 8 oddziałów szturmowych i sztafet bojowych (około pół miliona ludzi) przed Hitlerem. Będzie to wielka manifestacja, mająca ukazać własnemu narodowi i zagranicy siłę narodowego socjalizmu.

Tatry w szacie śnieżnej

Przed kilku dniami, gdy w Zakopanem i na Podtatrzu padał deszcz, góry okrył świeży śnieg. Tatry ustawicznie wylaniały się z morza chmur białe. Mimo, że od poniedziałku aura w górach wypogodziła się omal zupełnie, na całej panoramie tatrzańskiej, widocznej z Zakopanego, widnieje lekka warstwa śniegu, która niewątpliwie stała pod promieniami słońca.

Temperatura w Tatrach utrzymuje się od około zera do paręastu stopni Celsjusza. W kotlinach, dolinach i na przełęczach tatrzańskich śnieg leży niekiedy kilkunastocentymetrowe silne ochłodzenie w Tatrach Wysokich.

Przed zjazdem lekarzy i przyrodników w Poznaniu

Prace przygotowawcze do rozpoczynającego się w dniu 11 września XIV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich posuwają się rażno naprzód, a wzrastająca z każdym dniem liczba zgłoszeń świadczy o ogromnym zainteresowaniu się Zjazdem nie tylko kół fachowych, ale i szerokiej publiczności.

Wśród prac organizacyjnych na pierwszy plan wysuwają się starania około urządzania wystawy. Na terenach wystawowych budują się stoiska, przerabiają i upiększają sale. Czechosłowacka nadsyła na wystawę wspaniałe

eksponaty z wystawy p. t. „Hygiena miast” w Dreźnie Ministerstwo Spraw Wojskowych obsyła wystawę interesującym eksponatami, dotyczącymi higieny wojskowej, również bogato przedstawiać się będzie dział wychowania fizycznego, Sport, leśnictwo, ogrodnictwo, dydaktyka, czasopiśmiennictwo lekarskie i przyrodnicze, poszczególne nauki przyrodnicze zostaną przedstawione w tysiącnych eksponatach, barwnych grafikonach, przejrzyste uszeregowane i skatalogowane.

Nowe aresztowania w Częstochowie

W więzieniu częstochowskim na Zawodziu przebywa od 18-go sierpnia 25-ciu członków Stronnictwa Narodowego oraz kilku pozamiejscowych działaczy narodowych. Wszyscy oni zostali aresztowani w związku z głosnymi zajęciami antyżydowskimi w Częstochowie. Przeważnie są to młodzi ludzie, akademicy, rzemieślnicy i robotnicy.

Aresztowanych sfotografowano i wzięto od nich odciski daktyloskopijne.

Ostatnio do więzienia na Zawodziu przybywają niemal codziennie nowi aresztowani z nieustannie zającami z żydami na ulicach w Częstochowie. Ci aresztowani nie są członkami Stronnictwa Narodowego, a rekrutują się z publiczności, która do żadnej partii nie należy. Świadczy to o wzroście nastrojów antyżydowskich w Częstochowie.

Aresztowania działaczy komunistycznych

na terenie całej Polski

Z Warszawy donoszą:

Po aresztowaniu dwóch wybitnych działaczy komunistycznych, przybyłych z Łodzi do Warszawy, Jana Oseca i Stefana Stanisławskiego (pisaliśmy o tem przed paru dniami), oraz Alfreda Lampego, delegowanego specjalnie przez międzynarodówkę komunistyczną do Polski i jego najbliższej współpracownicy Ireny Rosenberg, żony jednego z warszawskich adwokatów. Aresztowano Gittę Helman, Meidenberga, Gustawa Szustra, Zenona Nowaka, Albina Małkuszewskiego, Jankla Daba, Adama Leśkiewicza i Szaję Hillera vel Gillera.

Wszyscy oni byli na pensjach partyj-

nych, których wysokość uzależniona była od wykonywania funkcji. Ze znalezionego budżetu miesięcznej polskiej partii komunistycznej wynika, że pensje komitetu centralnego i jej wydziałów wynosiły 50.000 zł. miesięcznie, a na robotę organizacyjną w całym kraju wyznaczono na ten sam okres tylko 13.000 zł. Pensja Lampego wynosiła ponad 1.000 zł. miesięcznie.

Jak z tego widać, członkowie centralnego komitetu partii komunistycznej w Polsce dbali przede wszystkim o siebie, wypłacając sobie porządne sumy, a na agitację przeznaczając bardzo małe pieniądze.

Również policji udało się zlikwidować jacejki komunistyczne na terenie Lwowa i województwa Stanisławowskiego. We Lwowie aresztowano około 20-tu osób z Salomonem Jollesem i Stanisławem Horodyskim na czele. Wykryto zakonspirowany lokal partyjny, gdzie znaleziono redakcję komunistycznych ulotek, odezwy i wydawnictwa, przygotowane do druku, matryce, maszyny do pisania alfabetem polskim i ruskim, kilka tysięcy sztuk gotowych ulotek i okólników oraz wiele innego materiału obciążającego.

Na terenie województwa Stanisławowskiego aresztowano około 100 komunistów, których osadzono w więzieniu.

Przeloty nad Atlantykiem

Rok 1933 stał się bardziej jeszcze niż jego poprzednik, rok 1927, rokiem Atlantyku; 262 lotników dokonało 60 przelotów nad jego wodami w tym czasie. Wśród tych 262 śmiałości znajdowało się według narodowości: 3 Polaków, 3 Anglików, 15 Francuzów, 234 Włochów (przeloty Balbo), 2 Amerykanów, 2 Litwinów, 1 Niemiec. Zaginął bez wieści Niemiec Wehdhaft, zabił się przy Azorach jeden Włoch, zginął w tragiczny i zagadkowy sposób dwaj Litwini, Dazius i Oirenas. Przyznać trzeba, że rok 1933 był, jak dotąd szczególnie pomyślny dla lotników, dokonywujących przeloty nad Atlantykiem.

Włoszenie

RATUJ CIE WŁOSY. Balsam na włosy Mag. W. Październickiego „Mag” N. 1 usuwa łupież, zapobiega wypadaniu włosów, cena zł. 3.— Balsam na włosy Mag. W. Październickiego „Mag” N. 2 „nie farba” odżywia cebulki włosowe a przeto stopniowo przywraca włosom pierwotny kolor. Cena 3 zł. Zadać wszędzie. Fabr. Kosmet. „Pharmachemia” Bydgoszcz. Fabr. Skład na Górn. Śląsku S. BORYS, KATOWICE, Piłsudskiego 13.

UPLAWOM zapobiegać można zaraz. 450 złotych. Adres Apteka Radzyn, Pomorze. 682

NIEBYWAŁA OKAZJA — WIELKI WYBÓR! Okazyjnie sprzedawamy mało używane różne meble zak: sypialnie, jadalne, gabinety, garnitury klubowe, kuchnie i pojedyncze meble, maszyny do pisania, meble biurowe, rowery, fortepiany, aparaty radiowe, maszyny do szycia. Przy każdym kupnie zwiedzajcie nasze składy i porównajcie nasze niskie ceny! Dom Zakupów Okazyjnych, Katowice Kościuszki 12. Tel. 23-58.

SŁOWA, rzucone przeciwko p. Domogawli Mikołajowi z Podlesia nie polegała na prawdzie, co niniejszem odwołuję i takowego najmocniej przepraszam. Helena Bywalec.

WAŻNE DLA PAŃ! Niebywała okazja w dziedzinie krawieczyny! Przy pomocy przyrzędu „Patron Express” każda pani po prześnięciu odpowiedniego pouczenia uszyje sobie najwytworniejszą suknię, bieliznę, ubranka dziecięce i t. p. Wpisy na „Patron Express” oraz naukę przyjmują dyplomowane instruktorki prof. Lewańskiego, Katowice, Marjańska nr. 22 III piętro, tamże można oglądać przyrzędu „Patron Express”. Codziennie między godz. 10—17, nauka rozpoczyna się zaraz. Pannie zdolne pożądaną na instruktorki. Przyjść, a przekonasz się o wartości nieocenionego wynalazku. Pannie po ukończonej nauce mogą otrzymać korzystne posady.

PODZIĘKOWANIE. Znanemu, prawdziwemu, jasnowidzącemu medjum Panu Vilmie Turay-Karten, składamy podziękowania za jej prawdziwy dar jasnowidzenia. Wszystkie szczególne kóre nam przepowiedziała, spełniły się, jak np. co do loterii, co do stanu zdrowia i co do zaginionych osób. Jej dar jasnowidzenia i jasnosłyszenia co do przyszłości oraz stanu zdrowia, jest nie do opłacenia. Polecamy gorąco wszystkim panią Turay. Każdy, kto poszukuje rady i pomocy, może się śmiało do niej zgłosić, gdyż ona jest prawdziwym medjum jasnowidzącym. Wyrażamy staropolskie słowa „Bóg zapłać!” Marja Kurka — Jan Falkewicz Władysław Sbczyński. Pan Turay-Karten zamieszkuje w Katowicach przy ulicy Kochanowskiego 11 m. 13 i przyjmuje zainteresowanych w instytucji grafologicznej od godz. 10 do 12 przed południem i od godziny 4 do 7 po południu.

PIANINO niem. tanio sprzedam. Katowice, Szopena 4 part. 686

BACZNOŚĆ! Tania prywatna sprzedaż. Szafa trzyczęściowa do rozbierania i mała szafa, bufet kuchenny, kanapa z przystawką, leżanka, stół do rozciągania, bielizniarka, nocne szafki, umywalka z płytą marmurową i lustro. Piotrowice Śląskie, ul. Sobieskiego nr. 13, Sokół.

FOTOGRAFJE. Kompletne urządzenie zakładu sprzedam z powodu nagłego wyjazdu za bezcen. Aparaty, urządzenie laboratoryjne, antena elektryczna. Krieser, Kety. 655

Uwaga! Jutro jest 1-go września...

Kto wygra kilkadziesiąt złotych?

Wczoraj zgłosiła się do Administracji „Siedmiu Groszy” p. Katarzyna Moll z Brzezinki, która okazała się szczęściarą z fotografii zamieszczonej 29 b. m. P. Moll liczy 52 lata i od 9 lat jest wdową. Ma troje dzieci, a rentę otrzymuje w sumie zł. 30 miesięcznie. Uzyskaną premję, którą jej natychmiast wypłacono, przeznacza p. Moll na ubrania dla dzieci.

Dzisiaj zamieszczamy fotografię premjową z Rybnika. Człowiek, którego głowa otoczona jest kółkiem, od którego prowadzi strzałka, wskazująca na powiększenie tej głowy, otrzyma 10 złotych gotówką, o ile pozna siebie w gazecie i zgłosi się w ciągu 3 dni w oddziale „Siedmiu Groszy” w Rybniku, ul. Zamkowa nr. 5.

Wszystkie zaś nieodebrane premje przypadną dodatkowo szczęściarzowi z dnia 1-go września, który zyskać może kilkadziesiąt złotych.

Jutro w „Siedmiu Groszach” ukaże się nowa fotografia premjowa. Kup gazetę i przekonaj się, czy Ty czasem nie będziesz szczęściarzem, który zdobędzie kilkadziesiąt złotych?

Walki zawodowców bokserkich w Warszawie

W niedzielę rozpoczął się w Stolicy sezon bokserki turniejem polskich bokserów zawodowych. Publiczności na mecz przybyło dużo. Walki były dość interesujące.

Rozegrano ogółem 4 walki, przycem pierwsze trzy — w 6 rundach a ostatnia — w wadze ciężkiej — w 10 rundach.

W pierwszym spotkaniu Wysocki pokonał Gończę przez knockout techniczny w drugiej rundzie.

W drugim — Górny zwyciężył Podgórskiego w czwartej rundzie przez techniczny k.o. Były amatorski mistrz Polski i reprezentacyjny nasz zawodnik, Górny, wykazał dobrą formę i silny cios.

W trzecim spotkaniu — Anders walczył ze Strużką na remis. Wreszcie w ostatnim spotkaniu, w wadze ciężkiej, Kantor pokonał na punkty Niesobskiego w 10 rundach.

Kto wchodzi do Ligi Śląskiej?

Zarząd Śląskiego OZPN uchwalił zmienić obecny system rozgrywek o wejście do klasy Ligi Okręgowej w ten sposób, że do Ligi Okręgowej wchodzi automatycznie mistrz klasy I z zawodów międzygrupowych, zaś wicemistrz kl. A. z zawodów międzygrupowych rozgrywa zawody eliminacyjne z klubem kl. Ligi Okręgowej stojącym na przedostatnim miejscu w tabeli. Zawody są dwustronne t. zn., że odbywają się raz na własnym raz na boisku przeciwnika. W razie równej ilości punktów, odbędzie się trzecie spotkanie na boisku neutralnym.

Do klasy Ligi Okręgowej wchodzi klub, który z tych zawodów zdobędzie najwięcej punktów, a spada względnie pozostaje w klasie A, który zdobył mniejszą ilość punktów.

Śl. OZPN. przydziela do klasy A wszystkich mistrzów grupowych klasy B-Ligi i to: KS. Naprzód Ruda. KS. Kościusko, KS. Stadion Król. Huta, i KS. Brzeziny Śl.

Nowinki piłkarskie

26 i 27 bm. bawiła rezerwowa drużyna Ruchu w gościnie u KS. Granat Skarżysko, wicemistrza okręgu radomskiego, przycem w zawodach przyjacielskich w pierwszym dniu wygrała 2:1, przycem bramki zdobyli Gruszka I i Gruszka II. W drugim dniu zaś zremisowała w stosunku 3:3.

zwykle, zaciętych walk i trudno, obecnie twierdzić, jaki będzie wynik spotkania.

Poznań wystawia do reprezentacji w wadze półciężkiej Zielińskiego, reprezentanta Polski przeciw Niemcom Ponieważ Wystrach jest również w doskonałej formie, walka ta będzie bardzo interesująca. Ciekawy będzie również przebieg walki „Piłat — Wocka” i „Kajnor — Rudzki”. Gburski piśnie trenuje i będzie stawiał Arskiemu zacięty opór, chcąc zrewanżować się za poniesioną porażkę w Katowicach w czasie zawodów Warty z Pol. Klubem Sport.

Ostateczny skład obu drużyn jest: Wirski-Jarzombek, Polus — Nawa, Kajnor — Rudzki, Sipiński — Bientek, Arski — Gburski, Majchrzycki — Czerwień, Zieliński — Wystrach, Piłat — Wocka.

Reprezentacja piłkarska Budapesztu na Śląsku

Sensacyjny mecz Budapeszt — Śląsk

Jak się dowiadujemy, zarząd Śląskiego OZPN, w Katowicach zakontraktował na dzień 12 września do Katowic reprezentację piłkarską Budapesztu, która na boisku Pogoni zmierzyć się ma z reprezentacją Śląska.

Jak się dowiadujemy, Węgrzy przyjadą do Katowic w swoim najlepszym składzie i będzie to jedyny w tym roku mecz naszych piłkarzy z zagraniczną drużyną.

Niewątpliwie kapitan sportowy SOZPN, p. Budniok zdoła z olbrzymiego rezerwuaru utalentowanych i tracy śląskich zestawić dobrą reprezentację, bowiem ambicją naszą powinno być wygrać spotkanie z Budapesztem. Wiadomo, że nie

będzie to sprawa łatwa, ale miejmy nadzieję, że nasi piłkarze rzeczywiście w tym dniu wydadzą z siebie wszystko, by przynajmniej z honorem uleść.

Blizsze szczegóły tego sensacyjnego meczu podamy jeszcze niebawem. W dniu 10 września w związku z zakazem gry

meczu Jugosławia — Polska w Warszawie, na Śląsku odbędzie się mecz dwu miast, Rybnika i Katowic na boisku KS. Wawel w Nowej Wsi, oraz na boisku Pogoni w Katowicach mecz dwu reprezentacji śląskich.

Kamieniecka i Borkowy mistrzami wieloboju sokolich

26 i 27 bm. odbyły się na boisku „Pogoni” w Katowicach sokołe zawody w 10-cioboju drużyn i 5-cioboju druhen. Najlepsze wyniki uzyskane w poszczególnych bojach są następujące:

Druhowie: 100 mtr.: 11,6 Harnas A. Mikołów, skok w dal: 5,58 Harnas A. Mikołów, kula: 10,64 Borkowy J. Kamionka, skok wzwyż: 1,58 Borkowy J. Kamionka, 400 mtr.: 59 s. Harnas A. Mikołów, 110 pl.: 20,2 Langer E. Zależę, rzut dyskiem: 33,24 Borkowy J. Kamionka, skok o tyczce: 2,72 Borkowy J. Kamionka, rzut oszczepem: 38,82 Borkowy J. Kamionka, 1500 mtr.: 4:54,6 Borkowy J. Kamionka.

W ogólnej punktacji zwyciężył Borkowy Józef, Kamionka (okr. VII) 4719,53 pkt. 2) Harnas A. Mikołów (okr. VII) 4.639,52 pkt., 3) Kuc Jerzy Zależę (okr. II) 4.046,74 pkt., 4) Langer Erwin Zależę (okr. II), 5) Dewor M. Welnowiec (okr. V), 6) Piłarski Welnowiec (okr. V.), 7) Rudek Welnowiec.

W 5-boju druhen zwyciężyła Kamieniecka Hildegarda z Brynowa (okr. II) 2.996,60 pkt. przed Roszczykówną M. Król. Huta 2.720,52 pkt. 3) Wierówna Welnowiec 2.373,30 pkt. 4) Rojkówna z Welnowca.

Najlepsze wyniki Kamienieckiej są: skok wzwyż 1,32 m., rzut oszczepem 30,89, 60 mtr. 8,2.

Verey i Wajsówna kandydatami do Wielkiej Honorowej Nagrody Sportowej

Tegoroczny sezon sportu polskiego nie jest jeszcze zakończony, ale ponieważ większość ważniejszych imprez doszła już do skutku, można wysnuć pewne wnioski na temat przypuszczalnego zdobywcy wielkiej honorowej nagrody sportowej za rok 1933.

Wylaniają się tutaj nowe nazwiska jak Verey (mistrz Europy na jedynkach), Wajsówna (rekordzistka świata w dysku) i Spychajłowa, mistrzyni świata w lucznicwie, Niewiadomo jeszcze, co pokażą Heljasz i Wasilawiczówna, którzy też posiadają pewne szanse.

Mecz bokserki Poznań — Śląsk

odbędzie się 2 września br. w Katowicach

Spotkanie międzyokręgowe Poznań — Śląsk w boksie dojdzie jednak do skutku 2 września br. o godz. 20 na sali Powstańców w Katowicach.

Mimo trudności natury technicznej (brak sali, konkurencyjne zawody zapaśnicze i t. p.) Zarząd Śl. OZB. postanowił jednak zrealizować te zawody. Spodziewać się należy, jak

PRZYPOMINAMY że kto nie zapłaci galety do 6 września nie otrzyma dalszych numerów.

Przygody bezrobotnego Froncka

Froncek stoi pod prochniłą. Powiem znowu pełną wartę, lecz mu się coś w głowie kręci, gdyż wypł górzwały kwartę.

Wreszcie nie mógł już wytrzymać i w sen twardy się pogrąza, nie wiedząc, że w jego stronę pan porucznik szybko zdąza.

Porucznik, widząc śpiącego, niedługo się z n'm zabawił, lecz zabiera mu karabin, a kawał kja zostawia.

A gdy Froncek się obudził, zatrząsł się ze strachu cały, wiedząc że z tego powodu, będzie kłopot miał niemały.